

blica i una reducció dels impostos, ha estat un dels elements que explica el resultat electoral. Efectivament, el dèficit públic provoca expansió econòmica, més diners en circulació i, per tant, possibles votants (o més exactament: butxaques) agraïts.

Però si sabem que la despesa ha estat despesa militar (que ha provocat morts i que no ha resolt cap problema polític) i que la reducció dels impostos ha afavorit els més rics i ha augmentat el grau de desigualtat (que ja és molt

“La despesa ha estat militar i ha afavorit els rics. Ara perillia l'economia i la convivència”

gran) dins de la societat nord-americana, hem de pensar que el president posa en perill no sols el bon funcionament de l'economia, sinó també la convivència al seu país.

Esperem que la por al dèficit públic que s'afegeix a un greu dèficit a la balança comercial faci replantejar les grans línies de l'actuació de la nova administració Bush.

Muriel Casals és professora d'Economia a la UAB

JOSEP MARIA FELIP

Reelegit el comandant en cap

El passat dimarts va guanyar Bush. Va obtenir tres milions i mig de vots més que el seu oponent, Kerry, i va revalidar així la presidència dels EUA. El seu partit, el republicà, va copar la majoria a la Cambra de Representants, al Senat i al Congrés. A hores d'ara no en queda el mínim dubte: els electors nord-americans no sols han rebutjat la mudança en els temps d'afflicció, sinó que han aboat els discutits encerts i perdonat els possibles errors del seu president, atorgant-li quatre anys més perquè, amb tots els poders a la mà, governe, legisle i trie jutjadors.

Ni tan sols el suspens del recompte a Ohio ha evitat la victòria. Els demòcrates admeten la seua derrota i no pensen esgotar les remotíssimes possibilitats que tenien en cas de recórrer judicialment contra alguns resultats. Mentrestant, bona part de l'opinió pública europea continua sense comprendre, a hores d'ara, com és possible que el president que ha impulsat la guerra de l'Iraq, afegint inquietud a l'estabilitat internacional, haja pogut aconseguir la ratificació de la majoria del poble nord-americà. Però la realitat és aquesta.

I la realitat és que, amb els seus músics country, els seus telepredicadors i enar-

borant la condició de comandant en cap d'un país en guerra contra el terrorisme —que, no s'oblidi, va assolir la moralitat de la civilització moderna amb els atemptats de l'11 de setembre—, Bush s'ha mantingut més que ferm en tots els estats que constitueixen el que es ve a dir l'Amèrica profunda, l'Oest Mitjà i el

“Ens vam equivocar quan pensàvem que un augment de la participació aportaria el vot jove i liberal nord-americà oposat a les solucions militars”

sud-oest. En canvi, John Forbes Kerry, un multimilionari ben educat, procedent de l'europeista estat de Massachusetts, s'ha quedat amb allò que s'ha posat a pesar de les estrelles del rock que li van donar suport, la clàssica mobilització de Hollywood i l'aposta dels grans diaris de prestigi als EUA. Kerry no ha trencat el cercle liberal americà que es dibuixa únicament a les costes est i oest i a la zona dels Grans Llacs, a les urbs més cosmopolites. No ha arrancat ni tan sols un estat més a Bush en el cor d'Amèrica, com sí que va fer un meridional com Clinton, l'esposa del qual, Hillary, s'alça ara com la demòcrata més capaç per recompondre la política del seu afligit partit.

Ens vam equivocar quan pensàvem que un augment de la participació portaria a les urnes el vot jove i liberal nord-americà oposat a les solucions militars i la restricció de llibertats, ja que a l'hora de la veritat tan sols va servir per a remoure el votant més conservador perquè res canviara. Vam errar pensant-nos que el vídeo de Bin Laden castigaria Bush per no haver trobat el responsable de l'11-S, perquè en realitat el va reforçar, encara que haja utilitzat la guerra contra un estat amb arguments imaginaris en

compte de la persecució contra el terrorisme amb les lleis a la mà.

Quan a les 21.20 h del dia 3, el següent al de la jornada electoral, Bush va acabar el seu discurs d'indiscutible vence-

dor, vam saber que pot haver-hi més sentiment antieuropeista a Amèrica que antiamericanista a Europa. I que va ser aquest sentiment de nació ferida el que va mobilitzar el vot contra el canvi de

Kerry i el que va refermar la continuïtat del comandant en cap.

Josep Maria Felip és professor de Dret Constitucional a la UV

La Unió Europea i Bush II

Li toca a la nova administració de Bush moure fitxa, però es necessita una parella per ballar un tango. En primer lloc, Bush II deurà decidir si reconeix explícitament l'existència d'una entitat de 25 membres, que està en plena transformació, però que és menys que una federació i molt més que un estat o una ONG. Des de l'11 de setembre, si no abans, la UE no apareix en el radar dels discursos de Bush. Encara és més: es va proposar de "desagregar-la", eufemisme modern de "divideix i venceràs". Poruc dels entramats multilaterals, Bush I va preferir fer aliances voluntàries, esporàdiques i individuals, abans que veure's agafat en una teranyina de negociacions. Esgotat el triangle format per Varsòvia, Londres i Roma (després del canvi de guàrdia a Madrid), abandonada la seva aposta per la "nova Europa", en ple desastre de l'ocupació militar de l'Iraq i ara amb les seves capacitats econòmiques i logístiques al límit, Bush II no tindrà més remei que sol·licitar ajuda.

Ara bé, la controvèrsia sobre l'Iraq no és aïllada, ja que el desacord profund entre els Estats Units i Europa inclou temes tan espinosos com Kyoto, el Tribunal Internacional, els subsidis a la indústria, la manipulació d'aliments i, naturalment, el desenvolupament d'una política comuna de seguretat i defensa. Washington deurà llavors reconèixer Europa com una veritable contrapart, i no sospitar que es tracta d'un contrapès. D'escenaris possibles, no en falten: els Balcans (amb la responsabilitat traspasada a Europa), l'Afganis-

tan (Eurocos), l'Iran (combinar l'estratègia nord-americana amb l'europea), l'Orient Pròxim (mapa de ruta) i l'Iraq (model de Dayton).

En qualsevol cas, aquesta necessària nova relació requerirà un mutu respecte. Noblesa obliga, d'ambdues parts. I, pel que fa a la UE, primer haurà d'aclarir la mancança del seu lideratge,

sobretot començant per resoldre la crisi de la Comissió. En cas contrari, a Washington demanaran, com ho va fer Kissinger, on és el telèfon d'Europa.

Joaquim Roy és titular de la càtedra Jean Monnet i director del Centre de la Unió Europea a la Universitat de Miami

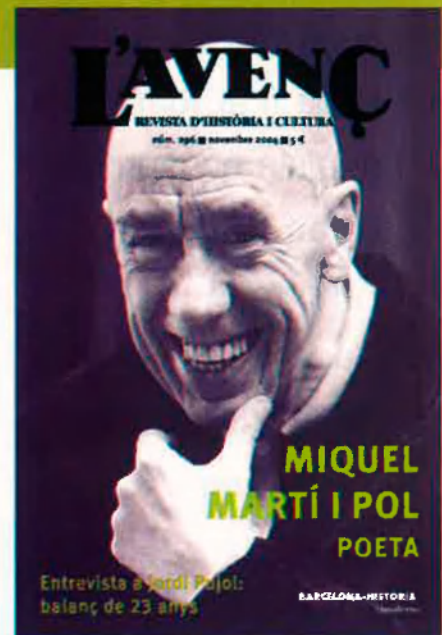
JOAQUIM ROY

Miquel Martí i Pol, poeta

Novembre de 2004

Un any després de la mort del poeta de Roda de Ter aquest dossier vol aproximar-se de forma diversificada a la seva figura i la seva obra, a través d'articles d'anàlisi literària però també sobre la recepció de l'obra i la detecció d'aquells mecanismes literaris que l'autor utilitza per tal d'arribar al gran públic.

L'Avenç. Consell de Cent, 278. 1r 2a
08007 Barcelona - Telèfon 93 488 34 82
lavenc@lavenc.com / www.lavenc.com

I al desembre... Homenatge a Pierre Vilar